

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ**

**ЗВІТ
факультету дошкільної та спеціальної освіти
про діяльність у 2022-2023 н. р.**

УМАНЬ – 2023

1. Професорсько-викладацький склад факультету та робота щодо підвищення його рівня:

1.1. Характеристика професорсько-викладацького складу факультету

№ п/п	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад		З них працюють																			
				Разом		Штатні								Разом		Сумісники							
						Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Кандидати наук		Без наук. ступенів, вчених звань				Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Кандидати наук		Без наук. ступенів, вчених звань	
осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	Осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Кафедра ДЮ	11	100	9	81,8	2	22,2	4	44,4	1	11,1	2	22,2	2	18,2	-	-	1	50	-	-	1	50
2	Кафедра ІППРД	12	100	10	83,3	1	10	8	80	1	10	-	-	2	16,7	1	50	-	-	-	-	1	50
3	Кафедра СО	12	100	11	91,7	2	18,2	8	72,7	1	9,1	-	-	1	8,3	-	-	-	-	-	-	1	100
Всього		35	100	30	85,7	5	16,7	20	66,7	3	10	2	6,6	5	14,4	1	20	1	20	-	-	3	60

1.2. Кількість осіб, які пройшли підвищення кваліфікації та/або стажування у звітному навчальному році – 17.

План підвищення кваліфікації кафедр виконано.

Іщенко Л. В. завідувач кафедри, професор пройшла стажування з 05 грудня 2022 по 12 грудня 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (Phd) в країнах Європейського союзу та Україні», реєстраційний номер 10924/2022 від 12.12.2022 (45 год.) Польща.

Карнаух Л. П. пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського

союзу та України», реєстраційний номер 10799/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. З 20 грудня 2022 по 21 грудня 2022 р. пройшла стажування при Міністерстві освіти і науки України, Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти на тему «Особливості розроблення та змістового наповнення навчальних програм вибіркових дисциплін, що забезпечують формування міжкультурної свідомості та компетентностей здобувачів вищої освіти», реєстраційний номер СС 38282994/5321-22 від 11.01.2023 (8 год.).

Авраменко О. О. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10801/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google Україна та Академії цифрового розвитку з 03 січня до 15 січня 2023 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-06-Б-08155 від 15.01.2023 (30 год.).

Бутенко О. Г. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10802/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. З «19» лютого 2023 р. по «25» лютого 2023 р. в Міжнародній міждисциплінарній школі «Across disciplines: How to study in an interdisciplinary framework» Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща) (180 год.).

Дука Т. М. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10830/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща.

Підлипняк І. Ю. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10827/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google

Україна та Академії цифрового розвитку з 03 жовтня до 16 жовтня 2022 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-03-Б-03258 від 16.10.2022 (30 год.). З 20 грудня 2022 по 21 грудня 2022 р. пройшла стажування при Міністерстві освіти і науки України, Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти на тему «Особливості розроблення та змістового наповнення навчальних програм вибіркових дисциплін, що забезпечують формування міжкультурної свідомості та компетентностей здобувачів вищої освіти», реєстраційний номер СС 38282994/5236-22 від 11.01.2023 (8 год.).

Трофаїла Н. Д. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10807/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google Україна та Академії цифрового розвитку з 03 жовтня до 16 жовтня 2022 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-03-Б-01291 від 16.10.2022 (30 год.). З 02 травня 2023 по 31 травня 2023 р. у Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту на тему «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача», реєстраційний номер ПК № 02125639/001002-23 від 31.05.2023 (180 год.).

Рябошарка О. В. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10854/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. З 01 листопада 2022 р. по 30 травня 2023 р. проходження шестимісячних курсів для науково-педагогічних працівників університету за рівнями володіння англійською мовою (A2).

Кравчук Н. П. доцент пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10787/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google Україна та Академії цифрового розвитку з 03 жовтня до 16 жовтня 2022 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-03-Б-04873 від 16.10.2022 (30 год.).

год.). З 01 листопада 2022 р. по 30 травня 2023 р. проходження шестимісячних курсів для науково-педагогічних працівників університету за рівнями володіння англійською мовою (A2).

Журавко Т. В. викладач пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. у Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10800/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google Україна та Академії цифрового розвитку з 25 липня до 07 серпня 2022 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-01-17871 від 08.08.2022 (30 год.), з 08 серпня до 14 серпня 2022 року (середній рівень) №GDTfE-01-C-02663 від 15.08.2022 (15 год.). З 01 листопада 2022 р. по 30 травня 2023 р. проходження шестимісячних курсів для науково-педагогічних працівників університету за рівнями володіння англійською мовою (A2).

Кривда В. С. пройшла стажування в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, кафедра педагогіки та освітнього менеджменту, тема: «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (180 год., 6 кр.) (з 02 травня по 31 травня 2023 р.). Реєстраційний номер ПК № 02125639/000990-23 від 31 травня 2023 р.

Мельникова О.М., пройшла стажування з 14 листопада 2022 по 21 листопада 2022 р. в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку, IESF Міжнародна фундація науковців та освітян на тему «Неформальна освіта у підготовці фахівців гуманітарних спеціальностей: Досвід країн Європейського союзу та України», реєстраційний номер 10786/2022 від 21.11.2022 (45 год.) Польща. Також пройшла курси на тему: «Цифрові інструменти Google для освіти» року при Міністерстві освіти і науки України за підтримки Google Україна та Академії цифрового розвитку з 25 липня до 07 серпня 2022 реєстраційний номер (базовий рівень) №GDTfE-01-17922 від 08.08.2022 (30 год.), з 08 серпня до 14 серпня 2022 року (середній рівень) №GDTfE-01-C-05285 від 15.08.2022 (15 год.).

Гаврилюк С.М. пройшла стажування в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, кафедра педагогіки та освітнього менеджменту, тема: «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (180 год., 6 кр.) (з 02 травня по 31 травня 2023 р.). Реєстраційний номер ПК № 02125639/000982-23 від 31 травня 2023 р. Також пройшла стажування з 19 грудня по 26 грудня 2022 р. в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародної фундації науковців та освітян в м. Люблін (Республіка

Польща) з теми: «Використання неформальної освіти у підготовці бакалаврів та магістрів: досвід країн Європейського Союзу та України» (м. Люблін). Реєстраційний номер ES №11434/2022 від 26.12.2022 р. (протокол №10 від 26.01.2023 р.).

Залізняка А.М. пройшла стажування в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, кафедра педагогіки та освітнього менеджменту, тема: «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (180 год., 6 кр.) (з 02 травня по 31 травня 2023 р.). Реєстраційний номер ПК № 02125639/000983-23 від 31 травня 2023 р.

Скрипник Н.І. взяла участь у підвищенні кваліфікації (стажування) від ТОВ «Академії інноваційного розвитку» (в Туреччині) з 17 червня по 28 червня 2023 р. (очно) на тему: «Особливості організації освітнього процесу в Україні після закінчення війни» (обсяг 30 годин (кредит ЄКТС – 1).

Кривда В.С. пройшла стажування з 05 грудня по 12 грудня 2022 року в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародна фундація науковців та освітян в м. Люблін (Республіка Польща) з проблеми: «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (phd) в країнах Європейського союзу та України» (реєстраційний номер ES №10956/2022 від 12.12.2022 р.), (протокол №9 від 13.12.2022 р.). З 19 грудня по 26 грудня 2022 р. пройшла стажування в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародної фундації науковців та освітян в м. Люблін (Республіка Польща) з теми: «Використання неформальної освіти у підготовці бакалаврів та магістрів: досвід країн Європейського Союзу та України» (м. Люблін). Реєстраційний номер ES №11433/2022 від 26.12.2022 р. (протокол №10 від 26.01.2023 р.).

Найдюк І. С. пройшла стажування з 19 грудня по 26 грудня 2022 р. в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародної фундації науковців та освітян в м. Люблін (Республіка Польща) з теми: «Використання неформальної освіти у підготовці бакалаврів та магістрів: досвід країн Європейського Союзу та України» (м. Люблін). Реєстраційний номер ES №11432/2022 від 26.12.2022 р. (протокол №10 від 26.01.2023 р.), а також взяла участь в освітньому стажуванні «Science Communication» в Університеті імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща) (11.06.2023 р. по 17.06.2023 р.) (очно).

Гарбар С. В. пройшла стажування з 14 листопада по 21 листопада 2022 р. в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародної фундації науковців та освітян в м. Люблін (Республіка Польща) з теми: «Використання неформальної освіти у підготовці бакалаврів та магістрів: досвід країн Європейського Союзу та України» (м. Люблін).

Реєстраційний номер ES №10858/2022 від 21.11.2022 р. (протокол №8 від 05.12.2022 р.). З 03 квітня 2023 р. по 10 квітня 2023 р. Гарбар С .В. пройшла стажування в Інституті Науково-дослідного Люблінського науково-технологічного парку та IESF Міжнародної фундації науковців та освітян в м. Люблін (Республіка Польща) з проблеми: «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (phd) в країнах Європейського союзу та України» Реєстраційний номер ES №13351 від 10.04.2023 р. (протокол №14 від 13.04.2023 р.).

1.3. Участь в освітньому процесі провідних науковців та фахівців, стейкхолдерів.

Для підвищення ефективності професійної підготовки здобувачів вищої освіти значна увага приділялася участі в освітньому процесі запрошених провідних учених України. Зокрема:

1. Андрющенко Т. К.– доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти та професійного розвитку педагогів КНЗ «Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради, провела інтерактивні лекції з проблеми використання здоров'язбережувальних педагогічних технологій у дошкільній освіті для творчого потенціалу особистості та кінезіологічні вправи для стимулювання мозкової діяльності дітей (Жовтень, 2022 р.).

2. Ковшар О. В.– доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Криворізького державного педагогічного університету, провела лекцію на тему: Формування полікультурної компетентності в старших дошкільників на засадах використання інтелектуальних карт (Жовтень, 2022 р.).

3. Кондратюк С. М. – кандидат педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології, професор кафедри дошкільної і початкової освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, провела низку тренінгів з актуальної проблеми щодо використання інноваційних технологій у дошкільній освіті (Лютий, 2023 р.).

4. Загородня Л. П. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної педагогіки і психології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, провела інтерактивну лекцію на тему: Імідж сучасного вихователя закладу дошкільної освіти (Березень, 2023 р.).

5. Рейпольська О. Д. – завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент;

6. Мачинська Н. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної та початкової освіти Львівського національного університету імені Івана Франка;

7. Зданевич Л. В., доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-

педагогічної академії;

8. Трифонова О. С. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського;

9. Присяжнюк Л. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

10. Якимів О.Р – викладач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, директор Вигодської спеціальної школи Івано-Франківської обласної ради, заслужений працівник освіти України, керівник ГО «Крок до життя», голова регіонального осередку ВГО «Асоціація тифлопедагогів України»;

11. Чулак Л., асистент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, учитель-логопед Косівського НВК, учитель-логопед вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель, учитель-методист, авторка комп'ютерних логопедичних ігор у студії комп'ютерних ігор для дітей з порушенням мовлення "Логопедійка";

12. Бондаренко Ю., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, завідувач науково-дослідної лабораторії проблем інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

2. Контингент здобувачів вищої освіти (станом на 1 квітня поточного 2022/2023 н.р.) (подається окремо по денній та заочній формах навчання):

2.1. Всього, осіб – 978, з них: за держзамовленням – 313, на контрактній основі – 665; українці – 978.

Контингент здобувачів вищої освіти (станом на 1 квітня поточного 2022/2023 н.р.) (заочна форма навчання):

Всього, осіб – 668, з них: за держзамовленням – 88, на контрактній основі – 580; українців – 668.

Контингент здобувачів вищої освіти (станом на 1 квітня поточного 2022/2023 н.р.) (денна форма навчання):

Всього, осіб - 310, з них: за держзамовленням – 225, на контрактній основі – 85; українці - 310.

2.2. Пільгові категорії здобувачів вищої освіти (денна форма навчання):

– здобувачі вищої освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (до 18 років) – 1;

– здобувачі вищої освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (від 18 до 23 років) – 20;

– здобувачі вищої освіти із числа дітей-інвалідів (до 18 років) – 3;

– здобувачі вищої освіти із числа осіб з інвалідністю (від 18 років) – 5;

	контрактно ї на державну основу навчання									контрактно ї на державну основу навчання									
2.6	-поновлені									-поновлені									
3.	Вибуло, з них:	420								Вибуло, з них:	281	7	74	16	36		4	4	139
3.1	-випуск	413		50	36	34		15	278	-випуск	264		72	15	35		3		139
3.2	-за власним бажанням	3	2	1						-за власним бажанням		2		1			1	2	
3.3	-за невик. навч. плану	3	2	1						-за невик. навч. плану		4			1				
3.4	-за порушення умов контракту									-за порушення умов контракту		1	1					2	
3.5	-за порушення навчальної дисципліни									-за порушення навчальної дисципліни									
3.6	- відраховані у зв'язку з іншими причинами	1							1	- відраховані у зв'язку з іншими причинами				1					
3.7	-на д/ф									-на д/ф									
4.	Всього по факультет у/ інституту (на 01.07.2021)	343	124	38	36		4		141	Всього по факультет у/ інституту (на 01.07.2022)	439	102	52	53					262

3. Чисельність випускників (подається окремо по денній та заочній формах навчання):

3.1. Всього на денній формі навчання **97** випускників, з них отримали диплом з відзнакою **28** осіб. Всього на заочній формі навчання **226** випускників, з них отримали диплом з відзнакою **22** особи.

3.1.1. Випуск молодших бакалаврів денної форми навчання, всього – **13**, з них отримали диплом з відзнакою – **3** осіб. Випуск молодших бакалаврів заочної форми навчання, всього – **3**, з них отримали диплом з відзнакою – **0** осіб.

3.1.2. Випуск бакалаврів денної форми навчання, всього – **84** осіб, з них отримали диплом з відзнакою **12** осіб. Випуск бакалаврів заочної форми навчання, всього – **120** осіб, з них отримали диплом з відзнакою **12** осіб.

3.1.3. Випуск магістрів денної форми навчання, всього – **29** осіб, з них отримали диплом з відзнакою **13** особи. Випуск магістрів заочної форми навчання, всього – **103** осіб, з них отримали диплом з відзнакою **10** осіб.

4. Результати та аналіз успішності здобувачів вищої освіти факультету (подаються окремо по денній та заочній формах навчання):

Денна форма навчання

Зимова сесія				Літня сесія			
2021-2022 н.р.		2022-2023 н.р.		2021-2022 н.р.		2022-2023 н.р.	
Успішність %	Якість %	Успішніс ть	Якість %	Успішні сть	Якість %	Успішніс ть	Якість %

		%		%		%	
100,0	78,8	99,4	84,7	100,0	72,8	100	85,1

Заочна форма навчання

Зимова сесія				Літня сесія			
2021-2022 н.р.		2022-2023 н.р.		2021-2022 н.р.		2022-2023 н.р.	
Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %
99,2	91,5	100%	92,7%	98,9	91,4	96,0%	92,7%

4.1. Кількість та прізвища здобувачів вищої освіти, які отримують іменні та персональні стипендії.

I семестр - немає

II семестр - немає

4.2 Кількість та прізвища здобувачів вищої освіти, які мають академічну заборгованість.

На денній формі навчання академічна заборгованість відсутня.

На заочній формі навчання академічна заборгованість відсутня.

4.3 Кількість та прізвища здобувачів вищої освіти, які не склали літню заліково-екзаменаційну сесію з поважних причин (із зазначенням причин).

На денній та заочній формі навчання вищезазначених здобувачів вищої освіти немає.

5. Зміст та планування освітнього процесу.

5.1. Головне спрямування освітнього процесу.

Головна мета освітнього процесу факультету – забезпечення високої якості професійної підготовки та формування загальних і фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти зі спеціальностей 012 Дошкільна освіта (освітньо-професійні програми: «Дошкільна освіта» – молодший бакалавр, бакалавр, магістр, освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта. Початкова освіта»); 016 Спеціальна освіта (освітня програма «Спеціальна освіта» – молодший бакалавр, бакалавр, магістр).

Робота кафедр факультету спрямована на створення міцних традицій постійного наукового пошуку, нових підходів до освітньої діяльності, розробки новітніх освітніх технологій, врахування найкращого досвіду професійної підготовки фахівців вітчизняних та зарубіжних вищих закладів освіти. До складу кафедр входить потужний колектив однодумців, які мають високий науковий та професійний потенціал, ґрунтовно обізнані з сучасними проблемами української та світової дошкільної і спеціальної освіти та прагнуть посісти відповідне місце у структурі підготовки педагогічних кадрів.

5.2. Організація освітнього процесу відповідно до вимог кредитно-трансферної системи.

Відповідно до вимог кредитно-трансферної системи підвищення якості підготовки фахівців дошкільної та спеціальної освіти відбувається шляхом стимулювання систематичної та якісної як аудиторної, так дистанційної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестрів; підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до набуття знань та вмінь, а також відповідальності за результати власної навчальної діяльності; прищеплення здобувачам вищої освіти почуття навчальної дисциплінованості; підвищення можливостей студентської мобільності; досягнення сумісності та прозорості програм підготовки та кваліфікацій; підвищення об'єктивності оцінювання рівня набутих здобувачами вищої освіти знань та вмінь; забезпечення навчання здобувачами вищої освіти за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійних програм; підвищення якості підготовки фахівців та їх конкурентоспроможності, забезпечення доступу до ринків праці, посилення престижу вищої освіти України.

Організація освітнього процесу відповідно до вимог кредитно-трансферної системи на факультеті забезпечується навчально-методичними комплексами дисциплін, програмами навчальних та виробничих практик, програмами підсумкової атестації, засобами діагностики якості навчання. Навчально-методичні комплекси дисциплін є узагальненим зібранням всіх необхідних інформаційних, організаційних, методичних елементів, що забезпечують умови для опанування змістом конкретної дисципліни здобувачами вищої освіти. Вони розробляються для кожної навчальної дисципліни (з урахуванням особливостей денної та заочної (дистанційної) форм навчання), розглядаються методичною комісією факультету дошкільної та спеціальної освіти, затверджуються у відповідному порядку. Навчально-методичне забезпечення дисциплін кафедр представлено в повному обсязі у письмовому та електронному варіантах розташованих на платформі MOODLE.

Згідно з нормативними вимогами, викладачі кафедр дошкільної освіти здійснили оновлення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, що викладаються на I-V-VI курсах навчання, відповідно до оновлених навчальних планів, затверджених в установленому порядку освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Дошкільна освіта», другого магістерського рівня вищої освіти «Дошкільна освіта. Початкова освіта»; «Дошкільна освіта» зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Пакети навчально-методичного забезпечення усіх дисциплін було затверджено на засіданні кафедри (протоколи № 1 від 11 серпня 2022 року, №4 від 15 вересня 2022 р.).

Здобувачі вищої освіти мають можливість користуватись розробленими навчально-методичними комплексами з освітніх компонентів кафедри, які розміщено в інформаційно-освітньому середовищі Moodle. Розроблено тестові завдання ректорських контрольних робіт, електронні тестові модульні та підсумкові контролю з усіх освітніх компонентів кафедри. Також здобувачі мають змогу користуватися електронним архівом результатів наукових досліджень та вивчати наукові доробки викладачів в університетському інституційному репозитарії.

Викладачі кафедри систематично удосконалюють зміст та технології професійної підготовки фахівців дошкільної освіти на основі реалізації компетентнісного підходу. Професійна підготовка фахівців дошкільної освіти у закладах вищої освіти зумовлюється спеціальною організацією освітнього процесу, що включає компоненти педагогічної діяльності (знаннєвий, операційно-технологічний, ціннісно-мотиваційний та ін.) та сприяє розвитку здатності педагога до здійснення своєї професійної діяльності, досягненню її максимальної ефективності й результативності. З метою удосконалення цього процесу, викладачі провадять науково-педагогічну діяльність, застосовуючи на практиці сучасний дидактичний інструментарій та педагогічні інновації, розробляють новітні методичні підходи до освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Відповідно до оновленого плану серед дисциплін кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, які потребували створення навчально-методичних комплексів дисциплін, були наступні:

1. Педагогічні технології дошкільної освіти для дітей з/без особливих освітніх потреб.
2. Альтернативні освітні технології.
3. Основи соціалізації особистості.
4. Соціально-психологічна безпека дітей.
5. Формування природничо-екологічної компетентності дитини.

Викладачами означених навчальних дисциплін до початку навчального року були розроблені пакети навчально-методичного забезпечення (програми, тексти лекцій, практичні, семінарські заняття, ІНДЗ, завдання для модульного та тести для підсумкового контролю, глосарії, список основної та додаткової літератури).

Пакети навчально-методичного забезпечення нових та усіх інших дисциплін було затверджено на засіданні кафедри протокол (№ 1 від 09 серпня 2022 року).

Члени педагогічного колективу, які забезпечують освітній процес означеними навчальними дисциплінами, опублікували навчально-методичні посібники за вимогами кредитно-трансферної системи. До змісту цих посібників входять тексти тих лекцій, тематика яких недостатня, або відсутня в посібниках, плани практичних і семінарських занять, ІНДЗ та зміст творчих проєктів, тестовий, модульний та підсумковий контроль.

Навчально-методичні комплекси всіх дисциплін кафедри розміщені в системі Moodle.

Відповідно до вимог кредитно-трансферної системи навчання викладачами кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, розроблено (удосконалено) навчально-методичні комплекси до дисциплін, які забезпечують освітній процес спеціальності 016 Спеціальна освіта. Вони включають в себе: навчальну та робочу програми, тексти лекцій, практичних, лабораторних, семінарських занять, тематику ІНДЗ, модульного та підсумкового контролю, методичні вказівки до тем, що виносяться на самостійне опрацювання, глосарій, літературу, критерії оцінювання.

За звітний період розроблено навчально-методичні комплекси з дисциплін:

- 1) Основи спеціальної та інклюзивної освіти (Калиновська І.С.);
- 2) Методики логопедичної підтримки дітей з комбінованими порушеннями (Лемещук М.А.);
- 3) Інноваційні технології в спеціальній та інклюзивній освіті (Чепка О.В.);
- 4) Спеціальна психологія та педагогіка з історією (Чепка О.В.);
- 5) Спецметодика навчання предметів художньо-естетичного циклу (Бабій І.В.);
- 6) Спеціальна методика навчання предметів математичного циклу (Білан В.А.);
- 7) Організація спільної роботи логопеда і вихователя в закладах дошкільної освіти (Черніченко Л.А.);
- 8) Альтернативні технології спілкування (Цимбал-Слатвінська С.В.);
- 9) Сімейно-центровані практики в роботі логопеда (Цимбал-Слатвінська С.В.);
- 10) Фізична реабілітація та логопедичний масаж в роботі з дітьми з порушеннями мовлення (Слатвінська А.А.).

Пакети навчально-методичного забезпечення було затверджено на засіданні кафедри протокол (№ 1 від 10 серпня 2022 року).

Навчально-методичні комплекси всіх дисциплін кафедри розміщені в системі Moodle.

5.3. Методичне забезпечення освітнього процесу. Порівняти з 2021-2022 н.р.

Проведений аналіз методичного забезпечення навчального процесу засвідчив його відповідність нормативам вимогам. Освітній процес кафедр забезпечений навчальними програмами, підручниками, посібниками з кожної навчальної дисципліни. Науково-педагогічними працівниками кафедр систематично оновлюється зміст комплексів навчально-методичного забезпечення дисциплін. З метою методичного забезпечення самостійної роботи студентів за звітний період видрукувано навчально-методичні посібники та монографії. Зміст посібників розміщено на сайті педагогічного університету та кафедр.

Кафедра дошкільної освіти

1. Мельникова О.М. Превентивна педагогіка : навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 Дошкільна освіта/МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. М. Мельникова. Умань : Візаві, 2022. 250 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 22 лютого 2022 р.). (3 примірники).

2. Залізник А. М. Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями: навчально методичний посібник. Умань: Візаві, 2023. 124 с. (2 примірники)

3. Найдюк І.С. Технології STEM-освіти : навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 Дошкільна освіта / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: І. С. Найдюк. Умань : Візаві, 2023. 142 с. (4 примірники).

4. Сучасні тенденції підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти до професійної діяльності: теоретичний аспект : кол. моногр. / [С. М. Гаврилюк, О. М. Мельникова, В. М. Кушнір [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, каф. дошкільної освіти. Умань : Візаві, 2023. 230 с. (3 примірники)

Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини

1. Карнаух Л. П., Бутенко О. Г. Гендерна соціалізація особистості в умовах трансформації українського суспільства. Innovative projects and programs in psychology, pedagogy and education: Scientific monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. С. 544–583.

2. Психолого-педагогічний супровід особистісного розвитку дитини дошкільного віку в умовах кризових явищ суспільства : кол. моногр. / [О. Г. Бутенко, Н. П. Кравчук, О. О. Авраменко [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2022. 264 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 6 від 06 грудня 2022 р.).

3. Іщенко Л. В. Педагогічні технології мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. В. Іщенко. Умань : Візаві, 2022. 172 с.

4. Кравчук Н. П. Теорія і методика роботи з обдарованими дітьми: навч.-метод. посіб. для студ. спец. 012 Дошкільна освіта / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. П. Кравчук. Умань : Візаві, 2023. 280 с.

5. Дука Т. М. Література для дошкільників з практикумом виразного читання : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. М. Дука. Умань: Візаві, 2023. 194 с.

6. Трофаїла Н. Д., Іщенко Л. В. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям : теоретичний аспект навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Н. Д. Трофаїла, Л. В. Іщенко. Умань : Візаві, 2023. 171 с.

7. Дука Т. М. Дитина у світі природи : навч.-метод. посіб. для студентів пед. вузів / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. М. Дука. Умань: Візаві, 2023. 189 с.

8. Підлипняк І. Ю. Організація освітнього процесу в різновікових групах : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. Ю. Підлипняк. Умань : Візаві, 2023. 221 с.

9. Авраменко О. О. Основи соціалізація особистості : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. О. О. Авраменко. Умань : Візаві, 2023. 144 с.

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

1. Методика формування комунікативних умінь дітей дошкільного віку засобами вербальної та невербальної комунікації: навч. посіб. / уклад. Цимбал-Слатвінська С.В. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. 191 с. (Протокол 11 від 22.02.2022)

2. Психологія творчості : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. С. Калиновська. – Умань : Візаві, 2022. – 300 с. (Протокол 3 від 20.09.2022 р).

За минулий н.р. було надруковано:

1. Малишевська І. А. Професійна діяльність різнопрофільних фахівців в умовах інклюзивного освітнього середовища : навч.-метод. посібник. Умань : Візаві, 2021. 156 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою університету протокол № 3 від 28 вересня 2021 року).

2. Слатвінська А. А. Професійна підготовка учителів-реабілітологів до роботи в умовах інклюзивного навчання: теорія і практика : монографія. Умань : Візаві, 2021. 227 с. (протокол № 4 від 26 жовтня 2021 року).

3. Черніченко Л. А. Теорія і практика професійної підготовки логопедів до інноваційної діяльності в інклюзивній дошкільній освіті: монографія. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2021. – 188 с. (Протокол № 15 від 30.03. 2021р.).

4. Бевзюк М. С. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання як педагогічна проблема. Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors : Collective monograph. Vol. 1. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. p.76-93.

Порівняльний аналіз методичного забезпечення поточного і минулого навчального років подано в таблиці.

Вид друкованої продукції	Кафедра дошкільної освіти		Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини		Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти		Всього по факультету	
	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.
Навчальний посібник	-	-	-	-	-	-	-	-
Навчально-методичний посібник	3	3	3	7	1	3	7	13
Монографія	1	1	3	2	3	2	7	5
Методичні рекомендації	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	4	4	6	9	4	5	14	18

Видрукувані за поточний навчальний рік навчальні посібники, монографії та збірники наукових праць передані до бібліотеки університету.

5.4. Проведення занять для здобувачів вищої освіти англійською мовою (крім мовних дисциплін): дисципліни, кількість годин, % від загальної кількості годин, викладачі.

На кафедрі психології та педагогіки розвитку дитини за звітний період проведено Трофаїла Наталією Дмитрівною заняття для здобувачів вищої освіти англійською мовою з дисципліни «Методика навчання дітей іноземної мови» з теми 2. Зв'язок методики навчання дітей іноземної мови з іншими науками, кількістю 2 год. Разом зі здобувачами розкрито мету дошкільного іншомовного навчання, ознайомлено з історією раннього навчання дітей іноземної мови, вивчено завдання, засоби, принципи навчання дошкільників іноземної мови.

5.5. Використання інноваційних технологій в освітньому процесі.

При викладанні освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками психології та педагогіки розвитку дитини «Дошкільна лінгводидактика», «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку», «Ознайомлення дітей із суспільним довкіллям» професор Іщенко Л. В. упроваджує інноваційні технології навчання, зокрема: методика навчання дітей читання за М. Зайцевим; методика навчання дітей творчої розповіді за картиною (за технологією Н. Гавриш); навчання дітей опису ілюстрації за методикою О. Білан (навчальна дисципліна «Дошкільна лінгводидактика»); технологія розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера, ТРВЗ-теорія розв'язання винахідницьких завдань; технології Л. Зайцевої, розвивальні завдання (технології Б. Нікітіна), палички Кюїзенера (навчальна дисципліна «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку»).

Людмилою Валентинівною широко застосовувалися засоби комп'ютерних технологій, а саме: добір навчального матеріалу в мережі Інтернет (малюнки, практичні завдання, додаткові відомості тощо); створення дидактичного матеріалу: таблиць, схем, асоціативних кущів, карток із завданнями, унаочнення матеріалу за допомогою мультимедійної презентації.

Професором Андрющенко Т. К. було застосовано цикл лекцій для здобувачів факультету дошкільної та спеціальної освіти з актуальної проблеми формування здоров'язберезувальної компетенції дітей дошкільного віку.

Доцентом Карнаух Л. П. було проведено низку нестандартних занять, які викликали зацікавлення в усіх здобувачів, сприяли їхньому інтелектуальному розвитку й моральному вихованню, стимулювали пізнавальну самостійність, творчу активність і ініціативу. Так були проведені вікторини, конкурси, семінари-аукціони, брейн-ринги.

Доцентом Авраменко О. О. під час проведення практичних занять із дисциплін «Історія психології», «Педагогіка загальна» були використані

різноманітні ігри (театралізовані, ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, розв'язання практичних ситуацій і задач), які сприяли формуванню умінь у здобувачів розв'язувати завдання на основі компромісного вибору.

Доцентом Підлипняк І. Ю. у процесі викладання дисципліни «Навчання і виховання в різновікових групах» були використані такі інтерактивні методи, як мозковий штурм, мікрофон, метод передбачення, метод прес, ажурна плитка, ділова гра. Зокрема, під час ділової гри «Секрети розвитку мовленнєвого етикету» здобувачі навчилися відтворювати поведінку і роботу педагогічних працівників за фахом (вихователь, методист, завідувач, батьки). Під час проведення практичних занять викладачем широко використовуються такі технології навчання дошкільників як: метод проектів, методи активізації мислення здобувачів та Белл-Ланкастерську систему.

Доцентом Дукою Т. М. при проведенні лекційних занять із дисциплін «Література для дошкільників з практикумом виразного читання» використовувалися ефективні методи навчання, які були спрямовані на формування професійної компетентності майбутніх вихователів, зокрема: проблемний метод, метод проектів та методів контролю залежно від етапу, який контролюється. На практичних заняттях здобувачі готували презентації, представляли їх та обговорювали.

Доцент Бутенко О. Г. у процесі викладання «Моніторинг якості дошкільної освіти» використовувала технології індивідуалізації процесу навчання, організовуючи практичні заняття таким чином, щоб забезпечити максимальну продуктивну роботу усіх здобувачів.

Доцентом Рябошапкою О. В. при проведенні практичних занять із дисципліни «Психолого-дидактичний супровід НУШ» використовувала технології управління освітньою діяльністю молодших школярів в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа».

Доцентом Кравчук Н. П. у процесі викладання «Соціальна психологія» використовувала технології індивідуалізації процесу навчання, організовуючи практичні заняття таким чином, щоб забезпечити максимальну продуктивну роботу усіх здобувачів. Також були проведені лекції-подорожі, лекції-візуалізації з курсу «Соціальна педагогіка».

Доцентом Трофаїла Н. Д. з метою підвищення рівня та ефективності навчального процесу, забезпечення формування професійної компетентності майбутніх фахівців були проведені практичні заняття із включенням мультимедійних технологій, диспутів, рольових та ділових ігор, методів «Дуель», «Кейс», «Перевтілення» тощо.

Викладачем Журавко Т. В. при проведенні практичних занять із дисциплін «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей» застосовуються ефективні методи навчання, які були спрямовані на формування професійної компетентності майбутніх фахівців початкової та дошкільної освіти. Зокрема, проблемний метод, метод проектів та інтерактивні методи (ділова гра, мікрофон, мозковий штурм, анкетування).

Питання про впровадження викладачами інноваційних технологій навчання заслуховувалось на засіданні кафедри (протокол № 6 від 02 грудня 2022 року).

Науково-педагогічні працівники кафедри дошкільної освіти якісно оновлюють методологію, зміст і технології підготовки майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти на основі поєднання цілісного освітнього процесу з сучасними науковими дослідженнями.

Зокрема, викладачі кафедри проф. Кушнір В.М., Семчук С.І., Гаврилюк С.М., доц. Попиченко С.С., Мельникова О.М., Скрипник Н.І., Залізник А.М., комплексно і системно використовують такі інноваційні методи та технології навчання, як:

- поєднання аудиторних та дистанційних форм викладання, тобто впровадження змішаного навчання, що забезпечує можливість поєднання й урізноманітнення в освітньому процесі різних форм навчання;

- контекстне навчання, що полягає в інтеграції різних видів діяльності здобувачів – навчальної, наукової та практичної;

- імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчальних аудиторій;

- проблемне навчання, що здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем інформації через проблематизацію навчального матеріалу;

- модульне навчання, коли зміст навчального матеріалу чітко структурується і супроводжується обов'язковими блоками і контролем;

- дистанційне навчання з опорою на використання системи Moodle, Google Meet.

Зокрема, проф. Кушнір В.М. та Семчук С.І. під час викладання освітніх компонентів використовують: елементи проблемного навчання (вирішення проблемних педагогічних ситуацій, організація дискусій, диспутів щодо вивчених першоджерел), що сприяють виробленню у здобувачів вміння аналізувати матеріал, відстоювати власне бачення педагогічної проблеми, розвивають їх креативне мислення; інтерактивні методи: («Запитання – відповіді», «Мозкова атака», «Точка зору», «Захисники та опоненти», «Банк ідей», які формують у студентів уміння взаємодіяти в колективі, спільно аналізувати і планувати етапи колективної дослідницької роботи.

Проф. Гаврилюк С.М. при викладанні дисципліни «Педагогічна творчість» використовує технології ігрової навчальної діяльності; групові технології; робота в динамічних парах, малих групах; проблемні лекції, лекції інтерв'ю (поєднання теорії і практики), лекції-відеотренінги, практичні заняття; семінари у формі круглого столу, мозкового штурму, проблемні ситуації; креативні тренінгові програми тощо.

Доц. Мельникова О.М., Попиченко С.С. використовують у процесі викладання освітніх компонентів сучасні інформаційно-комунікаційні технології (інтегровані, тренінгові, діалогові, ігрові); професійно-ділові ігрові технології (дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються уміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові

та рольові ігри, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг, комп'ютерні програми тощо); тренінгові технології (система діяльності для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових практичних завдань за допомогою комп'ютера (психологічні тренінги інтелектуального розвитку, спілкування, вирішення управлінських завдань), тощо.

Доц. Залізник А.М. під час викладання дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» використовує такі інноваційні методи навчання, як «Керована лекція», «Встанови відповідність», «Робота в парах», «Знайди помилку», «Ажурна пилка», рольові ігри («Я почну, а ти продовжуй», «Займи позицію», «Спіймай і назви»), метод «ПРЕС», «Обери позицію» тощо.

Доц. Скрипник Н.І. з метою професійного творчого розвитку майбутніх фахівців дошкільної освіти широко використовує технології імітаційного навчання, зокрема імітаційні тренінги, різні модифікації ділових ігор, майстер класи з корекційної роботи, діагностично-корекційні вебінари. Найбільш ефективним є метод навчання, що сприяє активній співпраці викладача і студента – «кейс-метод» – метод аналізу ситуацій. Використання «кейс-методу» сприяє колективному виробленню рішень, альтернативності розв'язків, наявності системи групового оцінювання.

Викл. Гарбар С.В. під час проведення практичних, лабораторних занять використовувала інноваційні технології навчання (робота в парах, коло ідей, мікрофон, «Активне слухання», «Очікування», аналіз ситуацій, моделювання ситуацій, дерево рішень, рольові ігри, дискусія, інформаційні повідомлення і реферати, опорне конспектування, тестовий контроль знань, активні методи навчання: дискусії, мозковий штурм, тестування тощо.

Доц. Скрипник С. І., Попиченко С. С., Залізник А. М., ст.викл. Кривда В. С., Гарбар С. В., забезпечують диференціацію освітнього процесу на основі упровадження в зміст кожного практичного та лабораторного заняття індивідуальних, творчих завдань, які здобувач може обрати із декількох варіантів за інтересами, рівнем складності завдання. Серед них найбільш ефективними є такі: написання творів-роздумів, ессе, психологічна самохарактеристика особистості, портфоліо, складання схем-таблиць досліджуваного явища, проведення спостережень, тестів та аналіз їх результатів.

Питання про упровадження викладачами інноваційних технологій навчання заслуговувалось на засіданні кафедри (протокол №8 від 05 грудня 2022 р.).

З метою оновлення і вдосконалення освітнього середовища вищого навчального закладу та формування умов для підвищення якості освітнього процесу доктором філософії кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Черніченко Л.А. у процесі викладання курсу «Організація спільної роботи логопеда і вихователя в закладах дошкільної освіти» були використані проектні технології, що формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів.

Професор Цимбал-Слатвінська С.В. використовує нестандартні заняття, які викликають зацікавлення в усіх студентів, сприяють їхньому інтелектуальному розвитку й моральному вихованню, стимулюють пізнавальну

самостійність, творчу активність і ініціативу. Так були проведені майстер-класи, тренінги, семінари. Кожне заняття передбачає використання нових інтерактивних методик, цікавих підходів і технологій, максимального залучення слухачів до активної науково-пошукової діяльності, повного включення у творчий процес, де вони виступають не лише повноправними учасниками паритетної взаємодії з викладачами, а й співавторами наукового дійства.

Професор Малишевська І.А. під час проведення практичних занять використовує різноманітні ігри (театралізовані, ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, розв'язання практичних ситуацій і задач), під час виконання яких у студентів формувалися уміння розв'язувати завдання на основі компромісного вибору.

Доцент Калиновська І.С. у процесі викладання дисципліни «Психологія творчості» були використані такі інтерактивні методи, як мозковий штурм, мікрофон, метод передбачення, метод прес, ажурна плитка, ділова гра.

5.6. Організація дистанційного навчання на факультеті.

У зв'язку із загальнонаціональним карантинном та воєнним станом в країні науково-педагогічні працівники кафедр освітню діяльність здійснюють дистанційно, через систему MOODLE, а також із використанням інших засобів інтернет технологій, зокрема сервіс Zoom, Google Meet, Skype, Messenger, Viber та електронна пошта.

Дистанційне навчання забезпечує інтерактивну взаємодію науково-педагогічних працівників і студентів в освітньому процесі, безліч можливостей, серед яких: виконання завдань, завантаження файлів, обмін повідомленнями, оцінювання та календар подій.

Заняття проводилися відповідно до електронного розкладу, який було розміщено на сайті факультету. Було налагоджено зворотній зв'язок з усіма здобувачами освіти факультету. Завідувачами кафедр систематично здійснювався контроль за організацією дистанційної освітньої діяльності науково-педагогічними працівниками. Облік успішності здобувачів проводився в електронному журналі у системі MOODLE. Організація виконання завдань виробничої практики теж здійснювалася з використанням засобів дистанційних технологій на підставі відповідних змін, внесених до програм практик. Захисти курсових робіт здійснювалися відповідно до графіку з використанням засобів дистанційних технологій.

На кафедрах традиційно проводилися засідання з використання сучасних Інтернет технологій. Всі проблеми обговорювались колегіально і відкрито, зокрема і ті, які виникають у процесі дистанційного навчання.

Продумана організація освітнього процесу, системне інформаційне забезпечення та творчий підхід науково-педагогічних працівників сприяли успішному формуванню у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей під час дистанційного навчання.

Режим дистанційного навчання, на відміну від інших педагогічних технологій, передбачає здійснення навчального процесу у режимі віддаленого

доступу. В умовах організації освітнього процесу у дистанційному режимі особливу увагу приділяли використанню інформаційно-комунікаційних технологій навчання. Це означає, що такі технології допомагають підвищувати рівень пізнавальної активності здобувачів освіти та досягати певних результатів у теоретичних, практичних навичках та у формах підсумкового контролю – це правильний крок, який допомагає у підготовці майбутніх фахівців.

5.7. Система організації практик на факультеті, у т.ч. у дистанційному режимі.

Практика на факультеті дошкільної та спеціальної освіти є обов'язковою складовою підготовки студентів освітніх ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр» і «магістр» спеціальностей 012 Дошкільна освіта та 016 Спеціальна освіта, відповідно до діючого Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання), навчальних планів та наскрізних програм практик.

Види та тривалість практик, закріплених за кафедрами факультету визначено вимогами стандартів вищої освіти та освітніми програмами підготовки фахівців дошкільної освіти та спеціальної освіти, що відповідно відображено в освітньо-професійних програмах навчальних планів і графіках освітнього процесу факультету дошкільної та спеціальної освіти.

Саме практична спрямованість ОПП є основою для формування прикладної орієнтації ОПП та передбачає підготовку до виконання посадових обов'язків фахівців з дошкільної, початкової та спеціальної освіти, які володіють вміннями і навичками, необхідними для реалізації стандартів дошкільної та спеціальної освіти, визначають зміст різних видів діяльності.

На початку навчального року було складено і затверджено графіки педагогічної практики по факультету.

Зміст практик і послідовність їх проведення визначено наскрізними програмами (ОС «молодший бакалавр», ОС «бакалавр», ОС «магістр» спеціальностей 012 Дошкільна освіта та 016 Спеціальна освіта) розробленими гарантами з проектними групами та кафедрами факультету, згідно з навчальними планами підготовки фахівців певного освітнього ступеня і затверджено в установленому порядку.

На основі наскрізних програм практики керівниками розроблено та затверджено робочі програми до кожного виду практики.

До змісту програм входять загальні положення; завдання педагогічної практики; зміст педагогічної практики (організаційна, навчально-методична та виховна робота); конкретизовані завдання, виконання яких сприятиме формуванню у студентів педагогічних умінь і якостей; методичні рекомендації щодо виконання певних обов'язків студентами-практикантами та дотриманням правил безпеки життєдіяльності під час організації та проведення педагогічного процесу з дітьми; вказівки щодо ведення педагогічної залікової документації; вказано кваліфікаційні вимоги щодо професійних знань і вмінь студентів.

Всі програми та зразки оформлення документації розміщено на сайті факультету.

Зважаючи на нинішній суспільний запит на розширення практичної складової усіх рівнів освіти, збільшення частки гнучких навичок, орієнтацію на швидкоплинні вимоги цифрового суспільства, колектив факультету постійно працює над удосконаленням завдань педагогічних практик. Цьогоріч у форми організації практик та терміни їх проходження внесли свої корективи карантинні обмеження, спричинені коронавірусною інфекцією, військові дії на території нашої країни.

Проходження практики в дистанційному (онлайн) режимі на основі використання сучасних інформаційних технологій дозволило вирішити проблему проходження практики в умовах протиепідемічних заходів та військового стану, а також сприяло формуванню дослідницьких навичок, набуттю нових компетентностей на основі здобуття практичного досвіду, зростанню конкурентоспроможності фахівців дошкільного профілю на ринку праці.

Проходження практик в дистанційному режимі передбачало використання відповідних веб-ресурсів, різних технологій дистанційного навчання, якими володіє університет, а також дотримання форм, видів і термінів практик, що передбачені у навчальних планах.

Особлива увага звертається на дотримання техніки безпеки студентів під час проходження практики. По завершенню педагогічної практики проводиться підсумкова конференція, на якій студенти звітують про виконану роботу з використанням ІКТ.

За кожним керівником педагогічної практики закріплюється відповідна кількість студентів, що дає змогу реалізувати особистісно-орієнтовану програму формування професійної готовності студентів.

Усі керівники мають високий рівень професійної кваліфікації та значний практичний досвід роботи. Відповідно до Положення про практику керівниками та методистами навчальних практик призначаються науково-педагогічні працівники, які мають стаж викладацької роботи за фахом понад 3 роки (Кривда В.С., Трофаїла Н.Д., Мельникова О.М., Семчук Б.І., Слатвінська А.А.).

До керівництва виробничою практикою залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники кафедр, які брали безпосередню участь у виробничому процесі, де проводиться практика (Іщенко Л.В., Гаврилук С.М., Кушнір В.М., Попиченко С.С., Малишевська І.А., Дудник Н.А., Залізник А.М., Карнаух Л.П., Скрипник Н.І., Підлипняк І.Ю., Авраменко О.О., Кравчук Н.І., Рябошапка О.В., Дука Т.М., Білан В.А., М.А., Бабій І.В., Калиновська І.С., Колісник Л.В., Голуб Н.П.).

Терміни проходження педагогічної практики дотримуються затвердженого графіка. Організація контролю за практикою студентів здійснюється систематично, як з боку керівників практики від факультету, так і з боку керівників та педагогів закладів освіти.

5.8. Організація та проведення семінарських, практичних і лабораторних занять, забезпеченість їх навчально-методичною документацією (вказати нововведення, недоліки)

На факультеті створена чітка система організації та проведення семінарських, практичних і лабораторних занять.

Науково-педагогічні працівники кафедр визначають оптимальними методами викладання і учіння на семінарських та практичних заняттях ті, в основу яких покладено стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів, їх творчий пошук, професійну спрямованість. Активно використовують у процесі проведення семінарських і лабораторних занять інноваційні технології навчання: мульти-навчання, роботу парами, творчі завдання, елементи психогімнастики, «круглий стіл», аудіо-відео записи, ділові та рольові ігри, інтелектуально-творчі змагання команд, брейн-ринги, конференції, обговорення рефератів, літературно-театральний конкурс.

З кожної дисципліни розроблені методичні рекомендації для підготовки студентів до семінарських, практичних та лабораторних занять. Практичні заняття забезпечені навчально-методичною документацією: зразки конспектів занять, сценарії свят та театралізованих дійств, схеми-інструкції щодо складання планів-конспектів різних форм роботи та аналізу їх практичного проведення, відеозаписи педагогічного процесу в дошкільному закладі тощо.

Під проведення семінарських, практичних та лабораторних занять науково-педагогічні працівники залучення здобувачів вищої освіти до імітаційних, психолого-педагогічних ігр (професійно-ділові, психовиробничі), використання яких дозволяє створити виробничі ситуації, максимально наближені до реальних умов професійної діяльності майбутніх педагогів. Така робота формує у студентів фахові компетентності, вчить знаходити вирішення нестандартних та непередбачених ситуацій, сприяє розширенню наукового та педагогічного світогляду.

Науково-педагогічні працівники кафедри дошкільної освіти, професори Кушнір В. М., Гаврилюк С. М., доцент Скрипник Н. І., викладачі Кривда В. С., Гарбар С. В. при викладанні педагогіки дошкільної, історії дошкільної педагогіки, теорії та методики співпраці з родинами та інших навчальних курсів у дошкільному закладі використовують партнерські технології роботи, інтерактивні та інформаційні технології навчання й виховання, вчать формувати індивідуальний стиль спілкування з дітьми, запроваджують професійні тренінги та тренінгові вправи, які створюють умови для самопізнання, розвитку психофізичної свободи майбутнього педагога, формування його адекватної самооцінки, для розвитку здатності до рефлексії, емпатії, розуміння і аналізу своїх особистісних проявів.

Педагогічний колектив кафедри психології та педагогіки розвитку дитини активно використовує у процесі проведення семінарських і лабораторних занять інноваційні технології навчання: мульти-навчання, роботу парами, творчі завдання, елементи психогімнастики, «круглий стіл», аудіо-відео записи, ділові та рольові ігри, інтелектуально-творчі змагання команд, брейн-ринги, конференції, обговорення рефератів, літературно-театральний конкурс.

З кожної дисципліни розроблені методичні рекомендації для підготовки здобувачів до семінарських, практичних та лабораторних занять. Практичні заняття забезпечені навчально-методичною документацією: зразки конспектів

занять, сценарії свят та театралізованих дійств, схеми-інструкції щодо складання планів-конспектів різних форм роботи та аналізу їх практичного проведення, відеозаписи педагогічного процесу в дошкільному закладі тощо.

Науково-педагогічні працівники кафедри спеціальної та інклюзивної освіти широко використовують у процесі проведення семінарських та практичних занять інноваційні технології: мульти-навчання, інтерактивне навчання, творчі завдання, елементи психогімнастики, «круглий стіл», аудіо-відео записи, ділові та рольові ігри, моделювання педагогічних та виробничих ситуацій, конференції з використанням платформи ZOOM, обговорення рефератів. З кожної кафедри дисципліни розроблені методичні рекомендації для підготовки здобувачів освіти до семінарських та практичних занять. Практичні заняття забезпечені навчально-методичною документацією та наочністю: зразки конспектів занять, схеми-інструкції щодо складання планів-конспектів різних форм роботи та аналізу їх практичного проведення, відеозаписи освітнього процесу в закладах спеціальної освіти.

5.9. Організація та контроль за самостійною та індивідуальною роботою здобувачів вищої освіти.

Організація, контроль та методичне забезпечення самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти науково-педагогічними працівниками кафедр здійснюється відповідно до «Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти охоплює: підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо); виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; роботу над окремими темами навчальних дисциплін; підготовку до практичних (семінарських) занять, модульних і комплексних контрольних робіт, підсумкової атестації; роботу у студентських наукових гуртках і проблемних групах; участь у роботі науково-методичних семінарів, науково-практичних конференцій, круглих столів тощо.

Науково-педагогічними працівниками кафедр розроблено навчально-методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти з кожної навчальної дисципліни, оновлено методичні рекомендації із зазначенням навчальних і наукових видань, питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, приклади оформлення, термін виконання та ін.; методичні рекомендації до проведення навчальних і виробничих практик відповідно до робочих програм з кожного виду практики; методичні рекомендації щодо виконання курсових та випускних кваліфікаційних робіт. Консультації здобувачів вищої освіти протягом семестру науково-педагогічними працівниками кафедр проводяться згідно із затвердженим графіком.

Розробляється та затверджується в установленому порядку тематика курсових та випускних кваліфікаційних робіт.

Контроль науково-педагогічними працівниками за самостійною та індивідуальною роботою здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до

затверджених на кафедрах графіків контролю. Форми контролю: колоквиуми, розробка здобувачами конспектів занять, програм корекції, діагностики, написання доповідей, повідомлень, рефератів, ІНДЗ тощо. Заведена вся необхідна документація та необхідні матеріали з кожної навчальної дисципліни.

Питання організації самостійної роботи здобувачів освіти на постійному контролі, що засвідчують протоколи засідань кафедр та вченої ради факультету.

5.10. Організація виконання курсових та випускних кваліфікаційних робіт.

Організація та контроль за виконанням курсових та випускних кваліфікаційних робіт на кафедрах регламентується Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичини та Положенням про курсові роботи в УДПУ імені Павла Тичини.

На кафедрах щорічно проводяться науково-методичні семінари для керівників курсових та випускних кваліфікаційних робіт щодо сучасних вимог їх написання та оформлення. Заслуховуються пропозиції голів випускної атестації здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання щодо покращення рівня виконання студентами наукових досліджень (листопад, 2022 р.).

Тематика курсових та кваліфікаційних робіт (ОС «магістр») оновлена, допрацьована відповідно до нових тенденцій розвитку та новітніх документів загальної і дошкільної освіти України. Науково-педагогічними працівниками кафедр оновлено методичні вказівки щодо написання курсових робіт, в яких передбачені завдання курсової роботи, особливості, обсяг і зміст окремих частин та порядок їх виконання. Розроблено критерії оцінювання цих робіт відповідно до вимог кредитно-модульної системи та положення про кваліфікаційні роботи УДПУ імені Павла Тичини. Питання про підготовку курсових та кваліфікаційних робіт розглядалися на засіданнях кафедр, вживались заходи щодо удосконалення цієї роботи. У лютому місяці 2023 р. проведено додатковий семінар для керівників випускних кваліфікаційних робіт, де було обговорено сучасні вимоги до їх написання. Усі кваліфікаційні роботи випускників були перевірені системою «Антиплагіат», порушень у підготовці досліджень не виявлено. У листопаді 2022 р. та у квітні 2023 р. відбулись попередні захисти випускних кваліфікаційних робіт. Тематика виконаних робіт актуальна, всі вони мають практичну значущість і прислужаться практичним працівникам закладів дошкільної та спеціальної освіти, здобувачам вищої освіти.

5.11. Якість викладання навчальних дисциплін на факультеті (контрольне відвідування завідувачами кафедр занять викладачів кафедр, взаємовідвідування занять викладачами кафедр, проведення відкритих занять тощо).

Графіки проведення відкритих занять науково-педагогічних працівників кафедр складаються і затверджуються до початку нового навчального року та чітко витримуються в термінах їх реалізації. Всі науково-педагогічні працівники кафедр ведуть журнал обліку взаємовідвідування занять, де аналізують відвідані заходи, роблять висновки та вносять пропозиції щодо поліпшення освітнього процесу. Завідувачі кафедр систематично здійснюють контроль проведення занять та екзаменів під час зимової та літньої екзаменаційних сесій.

Конкурсні відкриті заняття були проведені: кафедра дошкільної освіти – доктором педагогічних наук, професором Кушнір В.М. з навчальної дисципліни «Теорія і методика співпраці з родинами» на тему: «Форми співробітництва батьків і педагогів» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта; доктором педагогічних наук, професором Семчук С.І. з навчальної дисципліни «Інтернетика та прикладні технології в освіті» на тему: «Історія зародження інформаційного суспільства та інтернет-мережі для студентів ОС «магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта» кандидатом педагогічних наук, доцентом Скрипник Н.І. бінарне заняття з психологинею вищої категорії арт-терапевткою Іриною Осуховською (ЗОШ №18 м. Тернопіль) з навчальної дисципліни «Психолого-педагогічна діагностика» на тему: «Діагностика дітей старшого дошкільного віку та молодшого шкільного віку» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта; кандидатом педагогічних наук, доцентом Залізник А.М. з навчальної дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання» на тему: «Організація та проведення занять з фізичної культури для дітей різних вікових груп» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта ; кандидатом педагогічних наук, доцентом Мельниковою О.М. з навчальної дисципліни «Превентивна педагогічна робота в закладах освіти» на тему: «Формування превентивного виховного середовища закладу освіти» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта ;викладачем Гарбар С.В. з навчальної дисципліни «Методика керівництва образотворчою діяльністю дітей» на тему: «Поліфункціональність образотворчого мистецтва як основа реалізації особистісно орієнтованої моделі організації образотворчої діяльності дошкільнят» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта; викладачем Найдюк І.С. з навчальної дисципліни «Психологія дитяча» на тему: «Моральне становлення особистості та розвиток здібностей у дошкільному віці» для студентів ОС «бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта.; кафедра психології та педагогіки розвитку дитини – доцент Рябошапки О. В. з дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Математика»» на тему: «Вимоги до сучасного уроку математики», зі здобувачами 3 курсу.; професор Іщенко Л. В. з дисципліни «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень» на тему: «Розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку на заняттях з математики», яке проходило зі здобувачами 211-213 груп; відкрите практичне заняття к. п. н., доцент Підлипняк І. Ю. з дисципліни «Навчання і виховання в різновікових групах» на тему: «Сучасні освітні технології у різновікових групах»; відкрите заняття доцента Дуки Т. М. з дисципліни «Ознайомлення дітей з природним довкіллям» на тему: «Заняття як основна форма організації дошкільників при ознайомленні їх з природою», яке проходило зі здобувачами 2 курсу; доцент Кравчук Н. П. з дисципліни «Здоров'язбережувальні технології в закладах освіти» на тему: «Технології забезпечення оптимального психічного здоров'я дітей дошкільного віку», яке проходило зі здобувачами 4 курсу; кафедра спеціальної та інклюзивної освіти – Голуб Н. П. з дисципліни Спеціальна методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» на тему: «Словесно-наочні методи навчання в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», яке проходило зі здобувачами I курсу 114 група;

Малишевська І.А. з дисципліни Професійна діяльність асистента вчителя в системі інклюзивної освіти на тему: Сучасне правове поле інклюзивної освіти в Україні, яке проходило зі здобувачами III курсу 315 група; Хрипун Д.М. з дисципліни Логопедія (дислалія) на тему: Методика корекційної роботи при дислалії, яке проходило зі здобувачами I курсу 114 група; Черніченко Л.А. з дисципліни Рання логопедична корекція на тему: Методи та форми корекційно-розвиткового навчання дітей раннього віку з мовленнєвими порушеннями II курсу 214 група; Лемещук М. А. з дисципліни Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта» труднощами та педагогічна деонтологія на тему: Характеристика дітей з інтелектуальними яке проходило зі здобувачами I курсу 114 група.

5.12. Система контролю успішності здобувачів вищої освіти на факультеті.

На факультеті систематично здійснюється контроль за дотриманням навчальної дисципліни здобувачами освіти, щоденно проводиться перевірка присутності здобувачів на заняттях, а в період дистанційного навчання на онлайн-заняттях. Ведеться облік медичних довідок, заяв студентів з резолюцією декана про об'єктивну причину відсутності на заняттях.

Запроваджена система контролю за успішністю здобувачів освіти на факультеті включає:

1. Контроль з боку кураторів, обговорення стану успішності та відвідування на годинах кураторів, індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти.

2. Здійснення систематичного контролю з боку деканату за успішністю здобувачів вищої освіти, видання розпоряджень по факультету з оголошенням заходів дисциплінарного впливу, обговорення стану успішності на засіданнях кафедр, навчально-методичній та вченій радах факультету, старостатах.

3. Затвердження деканатом індивідуальних планів здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком у зв'язку з працевлаштуванням, та студентів, які мають дітей віком до 3-х років, контроль за їх виконанням.

4. Тісний зв'язок деканату з науково-педагогічними працівниками, які працюють на факультеті, з питань якості навчання здобувачів освіти академічних груп.

5. Контроль за дотриманням графіків чергування науково педагогічних працівників та проведенням індивідуальної та самостійної роботи.

6. Заохочення стосовно відмінників навчання, рекомендація відмінників на одержання іменних стипендій, подання здобувачів освіти, які успішно навчаються, до преміювання ректоратом університету.

7. Проведення батьківських зборів здобувачів вищої освіти I курсу, повідомлення батькам результатів успішності за наслідками атестацій та екзаменаційно-залікових сесій.

Заходи щодо покращення рівня знань здобувачів вищої освіти з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін передбачають:

1. Вивчення використовуваної у європейських країнах термінології у сфері якості, контролю, оцінки й акредитації якості вимог до результатів освіти, тобто понятійного поля з погляду орієнтацій на якість освіти.

2. Визначення професійних профілів і відповідних результатів навчання з погляду знань, умінь і компетенцій майбутніх фахівців, дослідження підходів, критеріїв, показників оцінки і контролю якості .

3. Вивчення документів Європейської асоціації університетів у сфері оцінки, контролю та акредитації якості освіти.

4. Відновлення практики контролю залишкових знань окремих дисциплін шляхом проведення контрольних робіт, або тестування здобувачів вищої освіти з окремих курсів.

5. Вироблення рекомендацій щодо створення системи якості навчання в межах вищого навчального закладу, факультету, спеціальності.

Вищезначені проблеми якості освіти широко розглядаються та обговорюються на засіданнях ради факультету, науково-методичної ради факультету, кафедр та під час роботи методичних семінарів.

6. Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін, академічну мобільність та визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті:

6.1. Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін.

Науково-педагогічні працівники кафедр забезпечили реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін. Так, відповідно до Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (спеціалізації) здобувачі освіти обрали вибіркові дисципліни серед дисциплін передбачених освітніми програмами та навчальними планами обсязі, що становить 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС. При цьому робочою групою було проаналізовано забезпечення кафедри щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Проведений аналіз показав відповідність кадрового та навчально-методичного забезпечення викладання кожної дисципліни.

Кураторами груп була проведена робота по ознайомленню здобувачів освіти з переліком навчальних дисциплін вільного вибору.

Згідно з переліком навчальних дисциплін вільного вибору здобувача освіти та за сприяння кураторів академічних груп, відповідальними особами кафедр було здійснено реєстрацію заяв здобувачів освіти у відповідних журналах.

Процедуру запису на вивчення дисциплін вільного вибору по кафедрах було завершено вчасно. Всі дисципліни повністю укомплектовані навчально-методичними комплексами дисциплін.

6.2. Реалізація права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність:

Для поширення інтернаціоналізації та інтеграції університету в українській та міжнародній освітньо-науковий простір, підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень, а також забезпечення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг є академічна мобільність. За звітний період на кафедрі здобувачів, що брали участь у внутрішній

академічній мобільності немає, але проведено ряд зустрічей із закладами вищої освіти: Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка, який є одним із закладів у спільному договорі про академічну співпрацю (консорціум) та укладено додаткову угоду про академічну співпрацю з Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка. На наступний навчальний рік планується обмін та залучення здобувачів вищої освіти ОС «Магістр» до внутрішньої академічної мобільності.

Нині здобувачі вищої освіти активно долучаються до проходження неформальної освіти на факультеті дошкільної та спеціальної, відтак у I семестрі 1 здобувач долучилися до проходження курсів з дисциплін: «психологія дитяча» здобувачка Скотник Ольга I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. відтак у I семестрі 2 здобувачів долучилися до проходження курсів з дисциплін: «Наступність та перспективність у роботі з дошкільниками та молодшими школярами» здобувачка Присяжнюк Наталія Іванівна II року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Превентивна педагогічна робота в закладах освіти» здобувачка Сергата Ольга Володимирівна I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям» здобувачкою Сергата Ольга Володимирівна I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

У II семестрі здобувачі активно долучилися до проходження курсів із дисциплін кафедри психології розвитку дитини : «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку» здобувачі Скотник Ольга Миколаївна I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Пейчева Ольга Валеріївна I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Соціальна педагогіка» здобувач Бутенко Владислав Ігорович I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Теорія і методика музичного виховання» здобувачка Панасюк Тетяна Андріївна II року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, «Основи теорії гендерного виховання» здобувачка Маляр Анна Русланівна II року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

У II семестрі 3 здобувачів пройшли курси з освітніх компонентів кафедри дошкільної освіти: «Психодіагностика та психокорекція дітей» здобувачка I року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Пронь Людмила Григорівна; «Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями» здобувачки I року навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти Русавська Дарія Сергіївна та Конуровська Олена Василівна.

– міжнародна академічна мобільність (ПІБ здобувача вищої освіти, курс, група, освітній ступінь, спеціальність, освітня програма, терміни навчання, заклад вищої освіти);

Карпенко Олександра Олександрівна, II курс, 214 група, освітній ступінь «бакалавр», спеціальність: 016 Спеціальна освіта, ОП «Спеціальна освіта»,

термін навчання: 3 роки 10 місяців, навчання в Університет Оулу, м. Оулу, Фінляндської республіки.

7. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі.

На факультеті функціонують комп'ютерні класи, які підключено до мережі Інтернет та Wi-Fi зона, що суттєво підвищує якість підготовки студентів.

Науково-педагогічними працівниками розроблено навчально-методичні комплекси забезпечення усіх навчальних дисциплін кафедр та підготовлено лекції у електронному варіанті.

Систематично оновлюється змістове наповнення навчальних курсів новітніми досягненнями світової та вітчизняної науки й практики, у тому числі матеріалами і результатами докторських та кандидатських досліджень науковців кафедр. Широко використовуються засоби мультимедіа в освітньому процесі. У ході підготовки до занять здобувачами вищої освіти використовуються електронні лекторії, підручники, енциклопедії тощо.

Важливу навчально-методичну роль в організації освітнього процесу відіграє використання дистанційних форм навчання. Науково-педагогічні працівники кафедр в повній мірі забезпечують використання системи Moodle в організації освітнього процесу при викладанні навчальних дисциплін. Інформаційні пакети програм ОС молодший бакалавр, бакалавр та магістр з усіх ОП спеціальностей 012 Дошкільна освіта та 016 Спеціальна освіта сформовані та розміщені для використання на навчальній платформі Moodle для інтерактивної роботи зі студентами.

Науково-педагогічними працівниками кафедр в освітньому процесі впродовж року використовуються програми Moodle, Google Meet, Messenger, ZOOM, Viber, Telegram. Для відображення візуальної інформації на заняттях використовувалася інтерактивна дошка з мультипроєктором для перегляду відеороликів, а також програма PowerPoint.

Забезпечується навчально-методичний супровід підготовки курсових та випускних кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, налагоджується зворотній зв'язок між студентом та науковим керівником через дистанційну систему Moodle.

Науково-педагогічні працівники кафедр забезпечують дистанційними курсами всі дисципліни заочної форми навчання. Результати виконання завдання студенти надсилають викладачеві в електронній формі до навчального порталу чи передають у паперовому вигляді під час очних сесій.

Науково-педагогічні працівники кафедр поповнили навчально-методичну відеотеку зразками оригінальних нетрадиційних форм роботи з дітьми дошкільного віку, як в умовах ЗДО, закладів спеціальної освіти, так і в сім'ї. Створено комп'ютерні варіанти занять, ігор, педагогічних ситуацій для запровадження їх у практику роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. З кожної навчальної дисципліни розроблені електронні варіанти тестів для здійснення поточного та модульного контролю студентів.

8. Зміцнення матеріально-технічної бази факультету, у т.ч. збільшення кількості аудиторій, які оснащені мультимедійним обладнанням або іншим спеціальним обладнанням, яке забезпечує виконання функцій мультимедійного обладнання (порівняти з 2022-2023 н.р.).

Викладачі кафедр систематично беруть активну участь у наповненні Науково-дослідних лабораторій «В. О. Сухомлинський і школа ХХІ століття», «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку в ХХІ столітті», Інклюзивної педагогіки та Науково-методичного центру психологічного та дидактичного супроводу НУШ, Науково-дослідного центру «Цифрової педагогіки в дошкільній та спеціальній освіті», центрів розвитку дітей «Дивосвіт», «Вундеркінд», логопедичного центру «Щебетун».

У 2022/2023 навчальному році продовжувалась робота викладачів по зміцненню матеріально-технічної бази освітнього процесу. Навчально-/наукову лабораторію інклюзивної педагогіки та кабінет індивідуальної корекції мовлення поповнено дидактичними матеріалами, створено новітнє розвивальне предметно-ігрове середовище (кабінет психолого-педагогічної реабілітації та методики фізичного виховання), що дає можливість проводити практичні заняття більш ефективно. Проведено якісний поточний ремонт аудиторій кафедри. Поповнили матеріально-технічні бази кафедр принтерами у кількості 3шт.

Викладачі кафедри систематично беруть активну участь у наповненні лабораторії

Також науково-педагогічними працівниками кафедр поповнено бібліотечний фонд університету новими виданнями. Здійснено підписку на фахові періодичні видання для бібліотеки університету та видання періодики «Урядовий кур'єр», «Голос України», «Нова доба», «Уманська зоря» та ін.

Стан оснащення мультимедійним обладнанням та іншими спеціальними пристроями, які забезпечують виконання функцій мультимедійного обладнання станом на травень 2023 р.

Факультет	Загальна кількість аудиторій	Кількість повністю укомплектованих аудиторій	Засоби мультимедіа відсутні	Є тільки комп'ютер або ноутбук	Є тільки проектор + екран або телевізор	% забезпечення
Дошкільної та спеціальної освіти	10	3 (201, 320, 322)	1 (413)	0	6 (122, 204, 220, 323, 323а, 322/1)	100%

План удосконалення оснащення мультимедійним обладнанням та іншими спеціальними пристроями, які забезпечують виконання функцій мультимедійного обладнання на грудень 2023 року

Факультет	Загальна кількість аудиторій	Кількість повністю укомплектованих аудиторій	Засоби мультимедіа відсутні	Є тільки комп'ютер або ноутбук	Є тільки проектор + екран або телевізор	% забезпечення
Дошкільної та спеціальної освіти	10	4 (201, 220, 320, 322)	-	-	6 (122, 204, 323, 323а,	100%

9. Завдання на наступний 2023/2024 навчальний рік.

У наступному навчальному році зусилля деканату будуть спрямовуватись на реалізацію таких завдань:

- забезпечення модернізації змісту підготовки фахівців на засадах компетентнісного підходу в умовах розвитку суспільства, трансформованості освіти України та її інтеграції в Європейський освітній простір;
- виконання ліцензійного обсягу набору здобувачів вищої освіти за спеціальностями 012 Дошкільна освіта та 016 Спеціальна освіта, всіма освітньо-професійними програмами ОС «Бакалавр», «Магістр»;
- умовна акредитація освітньо-професійних програм «Дошкільна освіта», «Дошкільна освіта, Початкова освіта», «Спеціальна освіта», за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, «Дошкільна освіта» за першим (бакалаврським) рівнем;
- широке використання інноваційних педагогічних та інформаційних технологій у викладанні лекцій, організації семінарів, орієнтованих на професійний розвиток та саморозвиток здобувачів;
- створення цілісної системи педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр» з урахуванням вітчизняного досвіду, національних традицій і тенденцій розвитку у світових освітніх систем;
- розширення партнерських зв'язків з працівниками опірних освітніх та реабілітаційних закладів для забезпечення ефективності педагогічної практики здобувачів вищої освіти;
- запровадження нових форм виховної роботи зі здобувачами вищої освіти з національно-патріотичного виховання;
- створення для науково-педагогічних працівників кафедр сприятливих умов для педагогічних інновацій і розвитку Міжнародного співробітництва;
- удосконалення організації профорієнтаційної роботи та відбору здібної молоді для навчання на факультеті дошкільної та спеціальної освіти;
- об'єднання зусиль науковців кафедр з лабораторіями НАПН України, творчими педагогічними об'єднаннями, громадськими організаціями, практичними працівниками для розробки актуальних проблем педагогічної освіти;
- сприяння просвітницькій роботі серед населення з проблем національного виховання, організації дозвілля молоді, здорового способу життя тощо;
- удосконалення навчально-матеріальної бази факультету.

10. Висновки та пропозиції для вдосконалення організації освітнього процесу, підвищення якості освіти.

Стратегічною метою роботи факультету дошкільної та спеціальної освіти в 2022-2023 н.р. була підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на

регіональному, вітчизняному та міжнародному ринку праці фахівців для закладів дошкільної, загальної, спеціальної освіти, центрів розвитку дитини, реабілітаційних установ усіх форм власності, органів державної влади та управління у сферах дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти за освітніми ступенями «бакалавр», «магістр» спеціальностей дошкільної та спеціальної освіти.

1. Відповідно до стратегічної мети у звітному періоді освітній процес на факультеті спрямовувався на підвищення якості професійної підготовки фахівців дошкільної та спеціальної освіти відповідно до міжнародних стандартів фахових компетентностей і кваліфікацій. Він здійснювався відповідно до вимог державних, внутрішніх університетських та факультетських нормативних та нормативно-правових документів, і забезпечувався досвідченими науково-педагогічними працівниками, серед яких: доктори педагогічних наук, кандидати наук, доктори філософії, магістри педагогічної освіти. Для викладання професійно-орієнтованих курсів запрошувались провідні науковці України, відомі фахівці-практики, які активно поєднують наукову роботу з освітньою діяльністю. Освітній процес на факультеті ґрунтувався на ідеях педагогіки гуманності, тактовності та толерантності, особистісно-орієнтовного підходу до здобувачів вищої освіти. Освітній процес здійснювався відповідно до вимог кредитно-трансферної системи з урахуванням індивідуальних особливостей студентської молоді, специфіки майбутньої професії, що сприяло підвищенню рівня професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної та спеціальної освіти. Проте, виявлено низку проблем, які потребують вирішення, зокрема:

- удосконалення змісту освітніх компонентів та організація навчання, за якої враховуються інтереси і здібності здобувачів вищої освіти, зокрема, здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;
- розроблення і застосування інноваційних методів навчання, що забезпечило б підвищення рівня доступності та якості здобуття освіти майбутніми фахівцями та їхньої конкурентоспроможності на ринку праці;
- розширення методів індивідуалізації й диференціації навчання, особливо в інклюзивному освітньому середовищі, налагодження співпраці та толерантних взаємостосунків викладача зі здобувачами вищої освіти;
- посилення контролю за освітньою діяльністю здобувачів вищої освіти протягом семестру, що стимулює й активізує його роботу протягом усього періоду навчання, зумовлює розвиток навичок самоорганізації;
- підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до навчання, рівня відповідальності і результативності;
- зростання самостійності, самовизначеності, самопізнання і самооцінки процесу і результату своєї діяльності за рахунок самостійної роботи,

яка є базовою формою навчання відповідно до концепції Болонської системи освіти.

2. Науково-педагогічні працівники факультету постійно підвищують свій науковий і професійний рівень шляхом проходження стажування в університетах України та країн ЄС, здобуття фахової (другої вищої) освіти. Створено умови для підготовки науково-педагогічних працівників в докторантурі Університету, розвитку існуючих та започаткування нових напрямів досліджень в сфері дошкільної та спеціальної освіти.

3. На факультеті систематично виконується робота з упровадження інноваційних методів організації освітнього процесу, розробляються, та застосовуються сучасні освітні технології, розширюються організаційні форми освітньої діяльності.

У практиці освітньої діяльності при вивченні освітніх компонентів використовуються такі технології навчання, як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводження навчального процесу, вивчення матеріалу з використанням мультимедійних технологій, тощо.

4. Методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам, окресленим ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності та акредитації освітніх програм у вищій школі, що передбачає наявність: державних стандартів освіти; навчального плану та навчальних програм з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програм навчальної, виробничої та інших видів практик; підручників і навчальних посібників; інструктивно-методичних матеріалів до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальних семестрових завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін; контрольних завдань до семінарських, практичних і лабораторних занять; блоків контрольних робіт з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу; критеріїв оцінки рівня знань здобувачів вищої освіти з конкретної навчальної дисципліни; методичних матеріалів для написання курсових робіт і кваліфікаційних робіт.

У період дистанційного навчання на факультеті широко використовувалась дистанційна система Moodle. Доцільно відзначити самоосвітню роботу науково-педагогічних працівників щодо підвищення рівня своїх знань, вдосконалення методичної майстерності, яка охоплює систематичне вивчення наукової, психолого-педагогічної та методичної літератури, участь у методичній роботі науково-методичних об'єднань, засідань кафедр, проведенні експериментальних досліджень.

5. На факультеті проблема захисту інтересів здобувачів вищої освіти і працівників, підтримки студентських ініціатив в усіх сферах діяльності і забезпечення захисту прав та інтересів здобувачів вищої освіти розв'язується в таких напрямках: сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності здобувачів вищої освіти; сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти моральних та етичних якостей, виховання патріотизму; пропагування здорового способу життя; сприяння поліпшенню умов проживання й відпочинку здобувачів вищої освіти; сприяння створенню різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами та координація їх діяльності; співробітництво з органами Студентського самоврядування інших закладів вищої освіти; сприяння забезпеченню правової, психологічної, фінансової, юридичної, інформаційної та іншої допомоги.

На факультеті активно діє орган студентського самоврядування, що здійснює діяльність в інтересах усього студентства факультету й університету, забезпечує захист його прав та інтересів. Це команда молодих та амбітних, цілеспрямованих та повних енергії, життєрадісних та відкритих до діалогу здобувачів вищої освіти, які урізноманітнюють студентське життя, роблять його яскравим та незабутнім, розробляють та втілюють у життя нові проекти й не залишаються осторонь студентських проблем. Так, у звітному році було проведено вибори до органів студентського самоврядування факультету й університету, проведено роботу у різних напрямках: науковому, освітньому, спортивному, культурно-масовому, благодійному та інформаційному. Велика увага приділяється проведенню конференцій, семінарів, тренінгів, «круглих столів», конкурсів та майстер-класів. Представники студентського самоврядування є постійними учасниками вчених рад факультету, семестрової та підсумкової атестації, стипендіальних комісій та ін.

6. З метою надання допомоги здобувачам вищої освіти і випускникам у плануванні їх професійної кар'єри, створення умов для ефективної реалізації права здобувачів вищої освіти і випускників на працю, на факультеті систематично проводиться робота щодо сприяння працевлаштуванню випускників. Зокрема, підтримуються тісні зв'язки з закладами дошкільної, середньої, спеціальної освіти, навчальними та соціально-психологічними реабілітаційними центрами. Така співпраця охоплювала низку заходів: проведення зустрічей випускників університету з потенційними роботодавцями, що дає можливість забезпечити їх гідним першим робочим місцем з можливістю реалізації набутих знань і адаптації їх до практичної діяльності, читання лекцій, проведення презентацій, майстер-класів та круглих столів на базі факультетів та випускових кафедр представниками освітніх організацій, а також організація екскурсій з метою більш детального ознайомлення з освітніми установами.

З метою сприяння працевлаштування випускників на сайті факультету розміщено запити на заміщення вакантних посад вихователів, дефектологів, психологів, логопедів освітніх закладів, методичних кабінетів, інклюзивних центрів, реабілітаційних установ.

Отже, роботу факультету дошкільної та спеціальної освіти у 2022-2023 н.р. вважаємо задовільною.

Пропозиції:

1. Науково-педагогічним працівникам кафедр факультету систематично підвищувати науково-теоретичний та методичний рівень викладання професійно спрямованих освітніх компонентів та рівень якості знань, формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти в освітньому процесі та під час педагогічної практики.

2. Продовжувати підвищувати фахову компетентність науково-педагогічних працівників стосовно роботи в дистанційній системі Moodle та удосконалювати навчально-методичне забезпечення фахових освітніх компонентів.

3. Активізувати роботу над збагаченням змісту інформаційного та науково-методичного забезпечення освітніх компонентів, новітніми досягненнями світової та вітчизняної науки і практики, у тому числі матеріалами та результатами докторських досліджень науковців кафедр факультету.

4. Продовжувати наукову діяльність, та активізувати друк матеріалів у журналах з імпакт-фактором що входять до міжнародних науко-метричних баз даних в Web of Science, Scopus.

5. Активізувати використання сучасних педагогічних та інформаційних технологій, мультимедійного проектування під час теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

6. Широко розвивати співпрацю із зарубіжними навчальними закладами та освітніми інституціями задля узгодження теоретичних засад підготовки фахівців та науково-педагогічних працівників, для організації системи дистанційного навчання та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

7. Сприяти залученню ширшого кола обдарованої молоді до науково-дослідницької діяльності.

8. Для покращення самостійного навчання здобувачів вищої освіти спонукати їх активно використовувати сучасну навчальну літературу, електронні

підручники та власні навчально-методичні доробки науково-педагогічних працівників кафедр засобами інтернет-ресурсів.

9. Науково-педагогічних працівникам кафедр проходити стажування за кордоном, продовжувати налагоджувати міжнародні зв'язки.

10. Ширше використовувати можливості інклюзивного навчання осіб з особливостями в психофізичному розвитку, сприяти створенню організаційних та психолого-педагогічних умов на факультеті для доступної і якісної освіти студентської молоді з/без особливих освітніх потреб.

11. Популяризувати неформальну освіту, міжнародну та академічну мобільність серед здобувачів шляхом зустрічей, бесід та інших заходів.

Декан факультету

Світлана ПОПИЧЕНКО